

Zadania z zakresu procesów zewnętrznych kształtujących powierzchnię Ziemi.

Zadanie 1.

Wymienione formy ukształtowania powierzchni przyporządkuj do tych, które powstały w wyniku działalności erozyjnej lub akumulacyjnej. Następnie do każdej formy dopisz czynnik, który ją ukształtował.

grzyb skalny, dolina U – kształtna, wydma paraboliczna, barchan, klif, delta, mierzeja, meander, dolina V – kształtna, jezioro cyrkowe.

działalność erozyjna	działalność akumulacyjna

Zadanie 2.

Wymienionym formom ukształtowania powierzchni Ziemi przyporządkuj oznaczone numerami procesy rzeźbotwórcze, w wyniku działania których te formy powstały.

- A. dolina V – kształtna
- B. urwisko nadmorskie
- C. dolina U – kształtna
- D. wydmy

- 1. rzeźbotwórcza działalność wiatru
- 2. rzeźbotwórcza działalność wód płynących
- 3. rzeźbotwórcza fali morskich
- 4. rzeźbotwórcza działalność lodowców górskich

Zadanie 3.

Występowanie wydm związane jest nie tylko z warunkami klimatycznymi, lecz również z brakiem roślinności lub innej osłony chroniącej obszary piaszczyste przed wywiewaniem. Wydmy powstają również na piaszczystych wybrzeżach morskich – wydmy nadmorskie, a także na osłoniętych piaskach rzecznych lub rzeczno-lodowcowych – wydmy śródlądowe.

Proces prowadzący do powstania wydm nadmorskich i śródlądowych to

- A. rzeźbotwórcza działalność fali morskich.
- B. rzeźbotwórcza działalność lodowców.
- C. rzeźbotwórcza działalność wiatru.
- D. rzeźbotwórcza działalność wód płynących/

Zadanie 4.

Podkreśl właściwą odpowiedź.

1. W trakcie zlodowacenia topnienie lodu z przodu lodowca uwalnia część materiału okruchowego, transportowanego przez lodowiec. Powstają wówczas wzgórza o różnej wielkości – w zależności od długości postoju lodowca – o nazwie

- A. drumliny.
- B. sandry.
- C. moreny czołowej.
- D. kemy.

2. Wody rzek często zmieniają powierzchnie lądów, niszcząc ją w wyniku erozyjnej działalności lub akumulując osady. Rzeźbotwórcza działalność rzek w wyniku erozji wgłębnej w biegu górnym rzeki polega

- A. powstaniu doliny V – kształtnej.
- B. powstaniu meandrów.
- C. akumulacji materiału niesionego przez rzekę.
- D. powstaniu delt i ławic.

3. Procesy krasowe polegają na rozpuszczaniu skał, np. wapiennych, przez wodę. Jedną z form krasu podziemnego spotykaną w jaskiniach są

- A. mogoty.
- B. lejki krasowe.
- C. draperie i zasłony stalaktytowe.
- D. żłobki krasowe.

Zadanie 5.

Duży wpływ na wygląd naszej planety mają czynniki zewnętrzne. Wpisz literę P – jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F – jeśli zdanie jest fałszywe.

- A. Abrazja to niszcząca działalność morza.
- B. Korazja to erozja lodowcowa.
- C. Erozja wgłębna zachodzi w górnym biegu rzeki.
- D. Skutkiem wietrzenia mrozowego jest powstanie jaskiń.....

Zadanie 6.

Uzupełnij tabelę. Brakujące elementy wybierz spośród niżej podanych.

czynnik: wiatr, woda płynąca, wody wypływające spod lodowca, fale morskie, lądolód

proces: erozja, abrazja, akumulacja

forma: grzyb skalny, barchan, meander, wzgórze moren czołowych

Forma rzeźby	Czynnik rzeźbotwórczy	Proces rzeźbotwórczy
		korazja
	wiatr	akumulacja
klif		
Dolina V- kształtna		
pradolina		erozja
	woda płynąca	erozja boczna
	lądolód	akumulacja
delta		

Zadanie 7.

Uzupełnij tabelę dopisując do formy odpowiedni czynnik rzeźbotwórczy i odcinek biegu rzeki.

czynnik rzeźbotwórczy: erozja wgłębna, erozja boczna, akumulacja, erozja wsteczna

odcinek biegu rzeki: górny, dolny, środkowy

Forma	Proces	Odcinek biegu rzeki
Stożek napływowy		
Dolina V- kształtna		
meandry		

Zadanie 8.

Wskaż element nie spełniający kryterium przyporządkowania w każdej z podanych grup oraz wyjaśnij dlaczego.

a) barchan, polje, misa deflacyjna, grzyb skalny

b) hamada, serir, erg, ued

c) stalaktyt, stalagmit, mogot, stalagnat

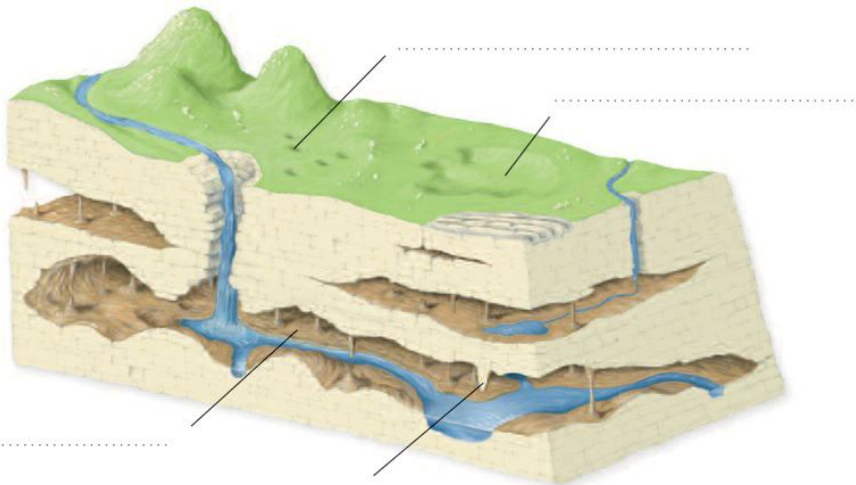
d) sandr, pradolina, kem, dolina U – kształtna

e) morena boczna, dolina U – kształtna, dolina V- kształtna, cyrk lodowcowy

Zadanie 9.

Uzupełnij ilustrację, wpisując we właściwe miejsca podane niżej nazwy.

stalaktyt, polje, lejek krasowy, korytarz

Zadanie 10.

Na podstawie ilustracji wykonaj poniższe polecenia.

a) Wpisz nazwę przedstawionej formy terenu.

.....

b) Podaj nazwę procesu rzeźbotwórczego, w wyniku którego powstała ta forma.

.....

c) Wpisz nazwę odcinka biegu rzeki, w którym występuje ta forma terenu.

.....

Zadanie 11.

Przedstaw prawidłową kolejność etapów powstawania jeziora przybrzeżnego, wpisując we właściwe miejsca schematu litery odpowiadające poniższym ilustracjom.

